

Sağlıklı Karar Alma

ARGÜDEN Akademi tarafından hazırlanan "Sağlıklı Karar Alma" konu başlıklı yazının kaynağı için lütfen [tıklayınız](#).

Fatih Terim, 23 Mart Pazartesi akşamı Twitter hesabından koronavirüs test sonucunun pozitif olduğunu açıkladı. [1]

Avrupa'nın 5 büyük liginin oynandığı İtalya 9 Mart'ta, İspanya 12 Mart'ta, Fransa & İngiltere & Almanya ise 13 Mart'ta maçları ertelediğini ilan etti. [2]

Türkiye'de 13–16 Mart tarihlerindeki lig maçları seyircisiz oynandı. Birçok futbolcu ve teknik direktör bu duruma tepki gösterdi. Fatih Terim, Beşiktaş ile oynadıkları derbi maçı sonrasında "Burada 850 resmi görevli var. Bizim canımız, ailemiz yok mu?" diye sorarken, Gençlerbirliği Teknik Direktörü Hamza Hamzoğlu ise Avrupa'da bazı sporcularda koronavirüs çıkmasını işaret ederek "İlla bizlerde de virüs mü çıkması gerekiyor?" diye sordu. Trabzonspor futbolcusu John Obi Mikel, Türkiye'de maçların devam etmesini protesto ederek kontratını fes edip Türkiye'den ayrıldı. Ayrılırken "Herkes bu kritik zamanlarda ailesiyle ve sevdikleriyle olmalı. Şu şartlarda futbol oynamak istemiyorum." dedi. [3]

Bu gelişmeler karşısında Türkiye Futbol Federasyonu 17 Mart'ta liglerin seyircisiz oynanmaya devam edeceğini yeniden ilan etti. Başta Kayserispor Başkanı Berna Gözbaşı olmak üzere çok sayıda yönetici ve futbolcu bu karara sosyal medya üzerinden tepki gösterdi. Son olarak 18 Mart'ta Uluslararası Profesyonel Futbolcular Birliği (FIFPro) Türkiye'deki maçların ertelenmesini talep etti. [4]

19 Mart günü Gençlik ve Spor Bakanlığı tüm liglerin ertelendiğini açıkladı.

Böylece Türkiye, Avrupa Futbol Federasyonları Birliği (UEFA) içerisinde maçları en son erteleyen ülke oldu. Bununla birlikte UEFA ve diğer ülkelerin de ligleri erteleme kararında epey geciktiğini söyleyebiliriz. Aşağıdaki tabloda 5 büyük futbol ülkesinde yaşanan koronavirüs vakaları ve futbola etkisini özetle göstermeye çalıştım.

Tabloda da gözüktüğü üzere, Avrupa'nın 5 büyük futbol liginin oynandığı ülkeler ve UEFA, ilk ölümlü vakanın ardından bazı maçları ertelleyip bazılarını da seyircisiz oynatarak ligleri sürdürmeyi denemiş.

Futbol ligi tatil edildiğinde İtalya'da 463, İspanya'da 86, Fransa'da 79, İngiltere'de 11, Almanya'da 8 ve Türkiye'de 4 ölümlü vaka vardı. [5]

■	Bazı maçların ertelenmesi ya da bazı maçların seyircisiz oynanması
■	Maçların seyircisiz oynanması
■	Ligin ertelenmesi

	27 Ocak 2 Şubat	17 Şubat 23 Şubat	24 Şubat 1 Mart	2 Mart 8 Mart	9 Mart 15 Mart	16 Mart 22 Mart	23 Mart 29 Mart
İtalya	İlk vaka	İlk ölümlü vaka	Toplam vaka sayısı 1.000'i geçti	Ölümlü vaka sayısı 100'ü geçti	Toplam vaka sayısı 10.000'i geçti Ölümlü vaka sayısı 1.000'i geçti		
Seria A							
İspanya	İlk vaka			İlk ölümlü vaka	Toplam vaka sayısı 1.000'i geçti Ölümlü vaka sayısı 100'ü geçti	Toplam vaka sayısı 10.000'i geçti Ölümlü vaka sayısı 1.000'i geçti	
La Liga							
Fransa	İlk vaka (17 Ocak)	İlk ölümlü vaka		Toplam vaka sayısı 1.000'i geçti	Ölümlü vaka sayısı 100'ü geçti	Toplam vaka sayısı 10.000'i geçti	Ölümlü vaka sayısı 1.000'i geçti
Ligue 1							
İngiltere	İlk vaka			İlk ölümlü vaka	Toplam vaka sayısı 1.000'i geçti	Ölümlü vaka sayısı 100'ü geçti	
Premier League							
Almanya	İlk vaka			Toplam vaka sayısı 1.000'i geçti	İlk ölümlü vaka	Ölümlü vaka sayısı 100'ü geçti	Toplam vaka sayısı 10.000'i geçti
Bundesliga							
Türkiye					İlk vaka	İlk ölümlü vaka	Toplam vaka sayısı 1.000'i geçti
Süper Lig							
UEFA Avrupa Futbol Federasyonları Birliği							

Yukarıdaki tabloda yer alan tüm futbol organizasyonlarının amacı: İnsanların futbol oyunundan keyif alarak bir araya gelmesini sağlamak. Bu konuda başarılı ve başarısız örnekler bulunmakla birlikte tüm organizasyonlar bunu sağlamaya çalışıyor.

Koronavirüs salgınında devletler maalesef yeterince birlikte hareket edemiyor. Serdar Kuzuluoğlu'nun yazdığı gibi "Nimetlerini küreselleştiren dünya, külfetlerini yerelleştirme peşinde." [6]. Ayrıca bilgi kirliliğinin getirdiği panik ortamını da düşüncecek olursak, karar vericiler için zor bir süreç yaşandığını söyleyebiliriz.

Futbol organizasyonlarının da liglerin ertelenmesiyle ilgili kararı hızlıca alamaması bu yönüyle anlaşılabilir. Fakat, "maçları seyircisiz oynatarak sürdürme çabası" organizasyonların genel amacıyla çelişiyor. "Yüksek yayın/sponsorluk gelirleri", "yayıncı için fırsat yaratmak", "evlerde oturan insanlara eğlence sunmak" gibi gerekçeler de pek doğru gözüküyor. Çünkü yayın gelirlerini yüksek kılan, izleyenlerin eğlenmesini sağlayan unsur: "insanların futbol oyunundan keyif alarak bir araya gelebilmesi". Bunun mümkün olmadığı böylesine bir kriz anında maçları seyircisiz oynatarak sürdürmeye çalışmak maalesef yanlış bir karar gibi gözüküyor. Ki tüm futbol kuruluşları bu hatalarından en fazla 1 hafta içinde döndüler.

Umarım futbolun yeniden başlayacağı gün belirlenirken, futbolun amacını hatırlayarak daha doğru karar alabiliriz.

Referanslar

[1] <https://www.ntvspor.net/futbol/fatih-terim-corona-virus-sonucum-pozitif-5e790b67e6844d1128ac314c>

[2] <https://www.bbc.com/sport/51605235>

[3] <https://www.ntvspor.net/futbol/bizim-canimiz-ailemiz-yok-mu-hic-mi-allah-tan-korkmuyorsunuz->

[5e6e77ad474561178020def9](https://www.ntvspor.net/futbol/illa-bizlerden-birilerinde-de-virus-cikmasi-mi-gerekir-5e720d35474561178020ee9d)

[https://www.ntvspor.net/futbol/illa-bizlerden-birilerinde-de-virus-cikmasi-mi-gerekir-](https://www.ntvspor.net/futbol/illa-bizlerden-birilerinde-de-virus-cikmasi-mi-gerekir-5e720d35474561178020ee9d)

[5e720d35474561178020ee9d](https://www.ntvspor.net/futbol/illa-bizlerden-birilerinde-de-virus-cikmasi-mi-gerekir-5e720d35474561178020ee9d)

[https://www.ntvspor.net/futbol/calimbay-saglik-futboldan-daha-onemli-](https://www.ntvspor.net/futbol/calimbay-saglik-futboldan-daha-onemli-5e6fe35a474561178020e541)

[5e6fe35a474561178020e541](https://www.ntvspor.net/futbol/calimbay-saglik-futboldan-daha-onemli-5e6fe35a474561178020e541)

<https://talksport.com/football/684028/john-obi-mikel-trabzonspor-turkish-super-lig-coronavirus-fixture/>

[4] [https://www.ntvspor.net/futbol/maclar-seyircisiz-oyanmaya-devam-edecek-](https://www.ntvspor.net/futbol/maclar-seyircisiz-oyanmaya-devam-edecek-5e70ea97474561178020eab7)

[5e70ea97474561178020eab7](https://www.ntvspor.net/futbol/maclar-seyircisiz-oyanmaya-devam-edecek-5e70ea97474561178020eab7)

<https://www.ntvspor.net/futbol/super-lig-ertelensin-cagrisi-5e711f35e7d8b29b047421e9>

<https://www.ntvspor.net/futbol/tff-ye-lig-ertelensin-cagrisi-5e735bfa474561178020f233>

[5] <https://www.aljazeera.com/news/2020/01/timeline-china-coronavirus-spread-200126061554884.html>

[6] <https://www.msersdark.com/coronavirus-sinavindaki-buyuk-insanlik/>

YAZAR

Oğuzhan YILMAZ

Argüden Yönetişim Akademisi, Planlama ve Yayılım